

PARLAMENT ODOBRIŁ CHAMBERLAINOVO POLITIKO

CHURCHILL IN LLOYD GEORGE STA SE ODLOČNO ZAVZELA ZA BIVŠEGA VNANJEGA MIN. EDENA

Francija je začela zbirati ogromen sklad za obrambo. — Francoski vnani minister Delbos bo najbrže sledil vzgledu Edena in bo odstopil. — Laboriti proti Chamberlaju. — Anglija bo ustregla Hitlerjevi zahtevi po kolonijah.

PARIZ, Francija, 22. feb. — Iz precej zanesljivega vira se je zvedelo, da bodo člani francoskega kabineta predlagali konferenco z angleškimi državniki, čije svrha bi bila izdelati načrt za prijateljsko sodelovanje z Nemčijo in Italijo.

Z ozirom na važne mednarodne probleme, ki se se pojavijo v zadnjih dneh, posebno z ozirom na angleško krizo in na spremembe v Centralni Evropi, je odobril kabinet načrte za neodvisni narodni obrambni sklad v znesku \$329.000.000.

Sklad bi upravljal minister za narodno obrambo Edouard Deladier. Vlada je pozvala parlament naj posveti načrtu takoj vso pozornost.

Ministri so dve uri konferirali, nakar je bilo objavljeno, da so temeljito premotrili ves položaj.

Pred konferenco je vnani minister Delbos rekel nekaterim ministrom, da namerava resignirati.

Odgovorili so mu, da bi bilo najbolje, če bi resigniral ves kabinet.

Predno se pa kaj bolj resnega zgodi, bo francoska vlada uradno posvarila Nemčijo, naj se ne vtika v zadeve Čehoslovaške in naj zjamči Avstriji samostojnost. Kakorhitro bo Nemčija storila kaj nasprotnega, bo vnani min. Delbos resigniral.

Francoski ministrski predsednik Chautemps ne ve, kaj bi počel. Na tihem se strinja z angleškim ministrskim predsednikom Chamberlainom, ki se je že skoro popolnoma uklonil Hitlerju, boji se pa socialistov, ki odločno nasprotujejo vsakemu barantanju z Nemčijo.

Delbos je istega mnenja kakor socialisti, da namreč Francija ne sme pod nobenim pogojem slediti Chamberlainovemu vzgledu.

LONDON, Anglija, 22. feb. — Proti angleškemu ministrskemu predsedniku Chamberlainu se je pojavila velika gonja, češ, da je začel javno simpatizirati s Hitlerjem in Mussolinijem. Posebno člani delavske stranke so odločno proti njemu ter so predlagali, naj mu zbornica izreče nezaupnico. Splošno se je domnevalo, da bodo s svojim predlogom prodrli, kar se pa ni zgodilo. Zbornica je izrekla Chamberlainu zaupnico. 330, proti nji pa 168 glasov. Za nezaupnico je glasoval z laboriti in narodni liberalci samo en konservativec. Chamberlain je bil v poslanski zbornici izpostavljen strahovitim napadom.

Opozicijo sta vodila David Lloyd George in Winston Churchill, ki sta dopovedovala zbornici, da pomeni odstop vnanjega ministra Edena nenadomestljivo izgubo za Anglijo.

Vse kaže, da se uradna Anglija bolj in bolj nagiba na stran Italije in Nemčije. Hitlerjevi zahtevi po kolonijah bo najbrže ustrezno. Istotako bo tudi Anglija, že vsaj dokler bo načeloval njeni vladi Chamberlain, priznala Italiji zavojevanje Abesinije, kar je zaenkrat edini Mussolinijev cilj.

Podonavske države so od dne do dne v večjem strahu pred nazijsko nevarnostjo. Čehoslovaška tega prav nič ne prikriva, istotako tudi Madžarska ne. Kaj bosta storili Jugoslavija in Romunska, se zaenkrat še ne ve. Ako ne bo dobila Mala antanta zadostne podpore od Francije, bodo kmalu vse njene države v Hitlerjevem oziroma Mussolinijevem naročju.

Iz Poljske poročajo, da bo dne 7. marca poljski vnani minister Joseph Beck obiskal Mussolinija.

Čehoslovaška se boji Hitlerja

SANJE O RIMSKEM CESARSTVU

Hitler in Mussolini hočeta obnoviti sveto rimsko cesarstvo. — To zagotavlja bivši ameriški poslanik Dodd.

WASHINGTON, D. C., 22. februarja. — Bivši ameriški poslanik v Berlinu, William E. Dodd, je še pred svojim odstopom zaupno sporočil državne departamentu cilje nemškega kancelarja Hitlerja.

Državni departament je hotel to poročilo obdržati tajno, toda nek član odbora za vnenje za dve v poslanski zbornici, ki pa ne želi, da bi bilo njegovo ime objavljeno, je povedal, kar je Dodd izpovedal na tajni seji tega odbora.

Dodd je pred odborom izjavil, da je v Berlinu videl zemljevid, na katerem je bila označena nemška meja, ki vključuje Holandsko, Švico, Čehoslovaško, poljski koridor in Avstrijo, italijanska meja pa vključuje Egipt, Palestino, Španijo in španski Maroko, ki leži nasproti angleškemu Gibraltarju.

Dodd je odboru rekel, da bi mogla Italija z močnimi trdnjami v južni Španiji in v severnem Maroku popolnoma uničiti angleške utrdbe v Gibraltarju. Toda po Doddovem zatrdilu Mussolini s tem še ne bi bil zadovoljen, temveč se bo hotel polastiti tudi Palestine in Egipta.

Kadar bo Italija to dosegla, tedaj bo prišla do svojega cilja, da bo obvladala celo Sredozemlje, ter bo odrezala Angliji zvezo s kolonijami.

Dodd pa je tudi odboru rekel, da Nemčija in Italija ne bosta prišli za orožje, dokler ne bi bilo potrebno. Velike važnosti za berlinsko-rimsko ost pa je Japonska, ki bi fašističnim državam prišla takoj na pomoč v kakoli veliki vojni.

Po Doddovem mnenju pa je tudi mogoča vojna med Italijo in Nemčijo, kajti ena zaveda drugi, da bi kaj več dobila.

TUDI HOLANDSKA SE OBOROŽUJE

HAAG, Holandska, 18. feb. — Holandska vlada je sklenila, da bo znatno povišala svoje izdatke za armado. Medtem ko je lansko leto izdala 30.000.000 goldinarjev, bo v tekočem poslovnem letu izdala 110.000.000 goldinarjev. Tozadavna predloga je bila sprejeta v gorenji zbornici in nasprotovali so ji samo štirje socialisti. Večina socialistov pa je prvič po svetovni vojni glasovala za predlogo.

NAROCITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTABEJŠI SLOVENSKE DNEVNI V AMERIKI

STRAHOVITI BOJI ZA TERUEL

Slišati je bilo velike razstrelbe v mestu. — Francova artilerija obstreljuje republikanske postojanke.

PRED TERUELOM, Španija, 22. februarja. — Iz močnih razstrelb v Ternelu, katere je mogoče slišati v fašistične črte, je mogoče sklepati, da vladna posadka razstreljuje munijska skladišča, medtem ko so okoli mesta v teku vroči boji.

Sredi najhujšega infanterijskega ognja je artilerija generala Franca zavzela nove postojanke in obstreljuje vladne postojanke vzhodno in južno od Teruela. Artileriji mnogo pomagajo tudi aeroplani.

S fronte prihaja poročilo, da so prednje straže generala Franca zavzele vzhodno in severno predmestje Teruela in so v popolni posesti severnega dela Arrabala.

SARAGOSSA, Španija, 22. februarja. — General Franco ni dovolil republikanski vladi, da bi opravila civilno prebivalstvo iz Teruela, temveč je zahteval popolno predajo mesta.

V Ternelu je zajetih okoli 10.000 vladnih vojakov, ki s boro med razvalinami mesta za svoje življenje. Fašistična artilerija in aeroplani sipljejo smrt in uničevanje na mesto. V mestu so v teku najhujši boji v državljanski vojni. General Franco osebno poveljuje na fronti.

Fašistični glavni stan v Salamanki naznanja, da je bilo v dveh dneh izstreljenih 11 republikanskih aeroplanov.

Ko se bo general Franco polastil Teruela, bo pričel prodirati proti Sredozemskemu morju ter bo ločil Katalonijo od Valencije, kar bo pomenilo konec državljanske vojne.

TUDI POLJSKA POTREBUJE ZEMLJE

VARSAVA, Poljska, 22. februarja. — Vodja narodnega gibanja gen. Stanislaw Skwarzynski je po Hitlerjevem zgledu zahteval kolonije ter rekel, da Poljska potrebuje več zemlje. "Naša rojstva so tako visoka," je rekel Skwarzynski v svojem govoru, "da se mora več Poljakov izseliti. Potrebujemo pa tudi surovine. V sled tega si mora že sedanjí rod zagotoviti kolonije."

Glede židovskega vprašanja je rekel: "Židje so ovira za normalni razvoj poljskega naroda. To mora povzročiti sovraštvo med Poljaki in Židi. Narodno gibanje je proti vsakemu preganjanju Židov, ker je sramotno za poljski narod. Edina rešitev tega problema je drastično zmanjšanje njihovega števila."

KITAJCI SO PRECEJ USPEŠNI

Japonci ne morejo prekorati Rmene reke. — Kitajci so zavzeli Čangpalin in ogrožajo druga mesta.

ŠANGHAJ, Kitajska, 22. februarja. — V teku so vroči boji v bližini važne Lunghaj železnice in Kitajci so preprečili Japoncem, da ne morejo prekorati Rmene reke na zapadu dolge fronte v osrednji Kitajski.

Dalje proti zapadu pa japonska armada prodira dalje proti jugu v provinco Šansi ter se bliža začasnemu provincijalnemu glavnemu mestu Linfenu.

Kitajske ustaške čete, ki zelo ovirajo Japonce pri njihovem prodiranju na južni fronti, so se polastile Čangpalin blizu Tiencin-Pukov železnice ter napadajo Mingkvang in Tingjiman.

Vrhovni poveljnik maršal Čankajšek je v Hankovu izdal ukaz na governorje provinc Junna, Sečvana, Kvejčova, Šensija in Kansua, da opijejo polja izpremenijo v žitna polja, da povečajo pridelek živeža in omejijo pridelovanje opija.

Kitajci poročajo, da so Japonci včeraj izgubili tri aeroplane.

TOKIO, Japonska, 22. feb. — Nek zastopnik japonskega vnanege urada je rekel, da bo velikega pomena za stabiliziranje vzhodne Azije, ko bo Nemčija priznala osvojitve Mančukua.

Japonci so posebno zadovoljni s Hitlerjevo izjavo v nemškem parlamentu, da bo belo pleme samo pridobilo pri tem, da bodo Japonci zabranili komunistom, da se ne polaste vzhodne Azije in bodo napravili mir in red na Kitajskem.

Nemčija je druga večja država, ki je priznala Mančukuo. Italija je bila prva država, ki je priznala Mančukuo. Osvojitve Mandžurije je tudi priznala fašistična Španija, Japonska pa je priznala vlado generala Franca.

ARABSKI NEMIRI V PALESTINI

JERUZALEM, Palestina, 22. februarja. — Med klici "Alah je velik, in Alaha ni Alahom!" je več sto Arabcev vdrlo v Jenin v severni Palestini ter so streljali na državne urade in policijske postaje. Zadelo so tudi več privatnih hiš in razbili več svetilk po ulicah.

Policija je prišla na nje streljati s strojnimi. Boj je trajal skoro pol ure, nato pa so se Arabci umaknili z istim klicem, kot tedaj, ko so prišli v mesto.

NEMČIJA JE POKROVITELJICA NEMCEV V VSEH DRŽAVAH

PRAGA, Čehoslovaška, 22. februarja. — "S tem, da je Hitler v svojem govoru omenil deset milijonov Nemcev, ki žive v sosednih državah, pa se zaradi mirovnih pogodb ne morejo združiti z Nemčijo, je za nas zelo resna zadeva," je rekel nek zastopnik čehoslovaškega vnanege urada.

AMERIŠKI MORNARIŠKI MANEVRI

WASHINGTON, D. C., 22. februarja. — Mornariški departament je naznanil, da bodo mornariški manevri, ki se bodo pričeli v marecu obsegali 11 do 12 milijonov kvadratnih milj in sicer zapadni del Pacifika, ostan Havajskih otokov do otoka Midway ter od Alaske in Aleutskih otokov na severu ter do Samea na jugu.

Na manevrih bo udeleženo 150 bojnih ladij in 500 aeroplanov, 3600 častnikov in 55.000 vojakov. Manevre bo vodil admiral Claude C. Bloch.

KAROLOV NASPROTNIK POBEZNI

BUKAREŠTA, Romunska, 22. februarja. — Največji nasprotnik kralja Karola Corneliu Zelea Codreanu je sinoči razpustil svojo fašistično organizacijo Zeleze garde in je naznanil, da odpotuje v Rim. Codreanu, ki je na glasu kot najhujši sovražnik Židov v Evropi, je odpotoval iz Romunske 24 ur nato, ko je kralj Karol s svojim razglasom razpustil vse politične stranke. Codreanu je naznanil, da potuje v Rim, da pripravi italijansko prestavo svoje knjige.

Kralj Karol je s svojim razglasom postavil korporativno fašistično državo ter je uvedel novo ustavo, po kateri je odpravljena demokratična parlamentarna vlada in stopi na njeno mesto zbornica, v kateri so zastopane strokovne organizacije.

AVSTRIJSKI VOJAŠKI MANEVRI

DUNAJ, Avstrija, 20. feb. — Danes so se na Koroškem pričeli avstrijski vojaški manevri v bližini italijanske in ne daleč od nemške meje. Uradno poročilo pravi, da imajo ti manevri namen odbiti upadnika na goratih mejah Avstrije.

DE VALERA ODPOTOVAL V LONDON

DUBLIN, Irsko, 19. feb. — Predno se je danes odpeljal od tukaj ministrski predsednik E. de Valera v London, mu je priredilo prebivalstvo burne ovacije. V London se je podal v družbi posebne ministrske delegacije, katere bo skušala uglasiti vsa nasprotja, ki obstoje med Anglijo in Irsko.

"To je prvič, da je bila v uradnem krogu izgovorjena nazijska propaganda proti nam. Zavedamo se, da je v teh desetih milijonih vključenih 3.500.000 čehoslovaških državljanov nemškega rodu.

"Z našega stališča nikakor ni mogoče priznati Nemčiji pravice, da bi delala kot pokroviteljica enega dela naših državljanov, samo zato, ker imajo nemško kri v svojih žilah."

Nevaren položaj, v katerem se nahaja Čehoslovaška, je Čehom popolnoma jasen, toda so tudi trdno odločeni, da se postavijo proti vsakemu nemškemu vpadu tudi z orožjem, ako bi bilo potrebno. Trdni so v tem, da za nje ne sme biti Berchtesgadena.

Čehoslovaški vojaški krogi zagotavljajo, da so obsejne utrdbe popolnoma dovršene. V slučaju nemškega napada bi čehoslovaška armada izpraznila kraje v Sudetih, kjer žive Nemci, kajti čehoslovaška obramba na črta teče po jezikovni meji.

Čehoslovaški generalni štab je prepričan, da bo čehoslovaška armada tudi brez tuje pomoči mogla držati to črto tri mesece proti nemški armadi. Zaupajo pa tudi Franciji, ki je zjamčila, da bo napovedala Nemčiji vojno, ako bi Nemčija kršila čehoslovaško mejo. Ravno tako pa je Čehoslovaška uverjena, da bo sovjetska zračna sila napadla Nemčijo, ako bi napadla Čehoslovaško.

Čehoslovaška meja proti Avstriji je sedaj samo malo utrjena, ker so jo Čehi smatrali za prijateljsko in za svojo bodočo zaveznico. Ako pa bo padla zadnja avstrijska trdnjava proti nazijski povodnji, tedaj bodo Čehi utrdili tudi mejo proti Avstriji.

VOJAŠKE PREMENZE NA BOLGARSKEM

SOFIJA, Bolgarska, 20. februarja. — Kralj Boris je odredil vpokojitev devetih generalov. Med njimi je tudi poveljnik sofijskega vojaškega okraja. Poleg generalov je bilo ukoljenih 12 polkovnikov in dva druga častnika.

Upokojeni častniki so bili preveč v zvezi s politiko in jih je zaradi tega kralj upokojil. S tem pa je dobil prostostjo roke, da bo mogel osebno kontrolirati armado in policijo.

Vsi upokojeni častniki so igrali zelo važno vlogo pred dvema letoma pri strnoglavljenju Kimon Genorgujevega kabineta, ko je prišla na krmljo sedanja vlada.

Kratka Dnevna Zgodba

BORIS LAZAREVSKI:

LULU

Prisel sem do tja v družbi skoro neznane gospode, ki je bil tisti dan bogat in radodaren. Seznanimi je naju ena najlepših Parižank, strastna, dražestna, ljubka, črnooka s čudovitimi trepalnicami. Kadar je odgovarjala na vprašanja, je vedno pomežikala tako, da je gledala skozi dolge trepalnice. Moj prijatelj je bil šele četrti dan v Parizu in francosčina mu je šla zelo slabo. Tisti večer je bil kakor živo srebro. Vsak hip je potegnil iz žepa demarico in mi dal sto frankov, rekoč:

— Recite ji, da je božansko bitje. Povejte ji, da se je bom še na smrtni postelji spominjal. Recite ji, da je ves moj denar njen.

Lulu je pomežikala in vprašala:

— Kaj bi rad?

— Ničesar noče. Pravi, da ste najlepša med najlepšimi.

— Ah, — je odgovorila in njen glas je pričel, da je hotel reči: To slišim že dolga leta.

Lulu, rodom Parižanka, in jaz, petletni prebivalec Pariza, nisva bila še v Kabaretu mrtvih, a temu novincu se je menda posrečilo zahtevati ta nočni lokal in zdaj je naju vabil tja.

— Tam je več zanimivega, nego v Moulin Rouge, ali Neboškem kraljestvu ali v Peklu.

— Torej, pa pojdivo, če že hočete.

Tam ni bilo ne strašno, ne veselo, ne žalostno. Dišalo je po trgovini. Namesto miz — krste, namesto običajnih lesenenih lestenci iz človeških kosti, Natakariji v pogrebnihih uni fermah. Eden je držal v roki nekake kost in govoril, da moramo vsi umreti. Približal se je nam po prstih, da bi ne motil "duhovnika" in vprašal tiho:

— Torej vam vermouth, vam limonado, a vam portorsko?

Slučajno je bila z nami i v Peklu i v Roin neka angleška rodbina, ki je tudi nosčala nočne lekale. Mož štirideset let, gladko obrit, okroglega obraza, se je smejal brez najmanjšega vzroka. Njegova žena je bila debeluhasta, modrooka. Z njima so bile še njene sestre in brat, mladenič dvajsetih let. In vsi, izvenši mla-

do lady, so se več čas smejali in motili druge.

Spčetka so nam kazali običajne slike: postavo Napoleona pri Waterloo, toda luč se je izpremenila na slikah v okostnjake.

Natakari v cilindru sluge pogrebnege zavoda z belim trakom na rokavu je nam prinesel pijačo. Poprej je še prižgal pred nami tri tenke sveče, keršne prižigajo navadno pri pogrebnihih mašah.

Lestence iz človeških kosti je naenkrat ugasnil in prižgali so modrikasto električno luč.

Vsi obrazi novih gostov so postali naenkrat zeleni, ustnice modrikaste. "Duhovnik" je vzel račun zrela in ga držal Lulu pred očmi. Njeni prsti se krčevito stisnili mojo roko.

— Pomolite jezik iz ust! — je zapovedal "duhovnik."

Lulu je ubogala in videla, da je postal jezik temnorjav.

— Ah!

Vzela je iz ročne torbice ročno in si je začela brisati ustnice in jeziki. Roka se ji je trela od groze, toda Lulu se je kmalu obvladala. Smeje se je zrla na najinega spremljevalca in nima.

Angleži so se smejali.

"Duhovnik" je začel govoriti o smrti, toda tako hitro, da ga nisem mogel razumeti.

Lulu mi je znova stisnila roko.

Zanimivo je bilo, da se je Lulu v grozi vedno stiskala k meni, a nikoli k najinemu spremljevalcu, ki je nama dajal vsak hip po sto frankov.

Najin spremljevalec se je nagnil k Lulu in zašepetal.

— O, kraljica moja, s teboj bi šel tudi v smrt.

— Kaj pravi? — je vprašala Lulu.

Potem so pozvali vse občinstvo, naj vstane in oide v notrajnost poslonja, v nekake katakumbe. Bilo je zatohlo, kakor v podzemni železnici ob 5. popoldne. Spodtikali smo se ob kamenje in šli počasi po temnem rovu.

Mislil se mi: prava smrt ni strašna v primeri s smrtjo, pri kateri ostane človek živ. In tako živo truplo se mi je zde la dražestna Lulu. Bila je kakor gluhi skladatelj ali slepi

likar. A to je strašnejše nego zelene roke in sinje ustnice.

Ko smo prišli v klet, so nas posadili na klopi. Nad nami je bil črn strop. Spredej, na maleni podlji, je stala na podstavku odprta krsta. Orglje so zadonele: Requiem. "Duhovnik" je predlagal, naj kdo izmed navzočih stopi v krsto, da nam pokaže čudež smrti in vstajenja. Neki mladenič je stopil pogumno naprej. V roki je držal cigareto, ki so mu jo takoj vzeli in mu veleli, naj sklene roke.

Orglje so znova zadonele. Lulu je zasidila svoje nohte v mojo roko.

S pomočjo reflektorjev je postal mladeničev obraz najprej zelenkast, potem se je pa njegovo telo izpremenilo v okostnjak.

Nič strašnega. V tem je bila rafiniranost tehnike.

Za mladeničem je stopil v krsto Anglež, mož debeluhaste dame. Njegova glava se je izpremenila v lobanjo mnogo orej nego mladeniča. Napeto sem opazoval ta prizor. Naenkrat sem začutil, da pada za mojim hrbtom nekaj mehkega in težkega.

Lulu me je prišla za ramo in najin spremljevalec je preskočil klop ter pokleknil pred nekoga, ki je ležal nepremično na tleh. Tudi jaz sem priskočil. Takoj mi je bilo jasno, da je omedlela žena ves-elega Angleža, ki je še ležal v krsti. Njena glava in roke so bile nekam čudno težke.

— Vode! — sem zaklical.

— Vode! — je zaklicala tudi Lulu.

Dvignila sva Angležinjo in jo posadila na klop. Oči ni odprla. Kmalu je skočil njen mož iz krste in prihitel ves upehan k ženi.

Objel jo je in privzdignil s klopi. Usluženka te "grob-nice" je prinesla končno vode. Odprl sem Angležinji bluzo in ji zmočil vrat z mrzlo vodo.

Odprla je oči in ko je zagledala moža, so ji pritekale solze po obrazu. Objela ga je in jecljala vsa srečna:

— Ti si živ, da, ti si živ!

Ta sentimentalni prizor je razburil vse gledalce. "Duhovnik" je umolknil, orglje so utihnile. Nekdo se je končno spomnil in prižgal vse luči. Lulu je gledala moža in ženo in njene neme zenice so se nečemu čudile. Kakor da vidi nekaj nemogočnega, neverjetnega.

Odšli smo iz kabareta mrtvih na ulico. Lilo je kakor iz škafa. Lulu je skrila klubok pod plašč. Vlažna pariška noč je nas tiščala k tlem. Do restavracije, kamor smo se namenili, ni bilo daleč in zato smo šli peš.

A vendar je na mestu prava ljubezen in videl sem jo, — sem pomislil in naenkrat me je obšla nepopisna radost. Spremljevalec sta mi postal naenkrat tuja in oddaljena. kajti ljubezen ljudi zblizza in odtni. Za vedno.

BOJ S POLICIJO NA MAŠKARADI

Sedaj pred pustom je menda po vsem svetu polno maskarad. Ene so morda res vesele in zabavne, druge pa so precej divjaške. Kakor so pač ljudje, ki hodijo na nje.

Tudi v praškem predmestju Žižkov so 6. febr. priredili veliko maskarado v sicer precej razvpiti gostilni. Ko so gostje bili najbolj razposajeni in glasni, so se naenkrat odprla vrata, naker je pridrvilo v dvorano 6 maskar, ki so bile maski-

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

60

— No, dobro, draga prijateljica, če se obeta zakonska zveza, hvala bogu, samo pazite, da se ne pregrešite s prevelikim zaupanjem. Potakajmo, da se razvozlja vse to samo. Če potane Lucie Cravantova žena, sem prepričan, da se Armand nikoli več ne bo ozrl za njo, tako dobro ga poznam.

Konec dneva je minil zelo veselo. Grof se je vrnil k obedu, Tresoriera, Firmont, gospa Jessie in Paul so se pa vrnili vsi osveženi s prijete-nega izprehoda po morski obali v Deauville in z novicami. Lucie je prišla k večerji v beli obleki in bila je nekoliko blesta. Kazala je popolno duševno ravnotežje, toda govorila je z nervozno živahnostjo, kar je pričalo, da v njenem sr-cu ni vse tako, kakor kaže njen obraz. Sklenila je bila obvestiti ob koncu večerje družbo o svo-jem odhodu v Anglijo.

Markiz de Villenoysy je bil njen sosed. Na-vezal je z njo pogovor in Lucie mu je odgovar-jala z lahko ironijo. Stari diplomat je nalašč govoril o izbiri moža in posledicah te izbire.

— Prav pravite, — je pritrdila, — in moj oče, je nekoč pravil, kako se sklepaajo zakonske zve-ze med kaznenci v kaznilnicah. Priidejo v spro-voda obsojenici obeh spolov, predstavijo se med-sebojno in se vzamejo sredi tatvin in umorov. Zdi se mi, da v Evropi ni mnogo zakonov bolj-sih od teh zakonskih zvez, sklenjenih med po-stenjaki. Tam vsaj takoj vedo, kakšen korak so storili. Pri kaznencih ne more biti nobenega globokega presenečenja in trpkega spoznanja, potem, ko je že prepozno, da si se omožila s podležem ali oženil z vlačugo.

— Moja razglabljanja ste privedli do para-okska, — je omenil markiz. — Mar ne mislite, da bi se mogel visoko nadarjen, izobražen in pa-zeten možki brez strahu oženiti z vihravo in tahkemično mladenko, če ve, da ga ljubi?

— Mislim, da bi mogel tak možki priti do

konca svojega življenja potem, ko je porabil vse svoje dni za neprestano borbo proti vsem težavam in križem, kar jih more naložiti ženina vrtoglavost. Toda čemu bi storil tako, če ni k temu prisiljen?

— Mar ga ne more pripraviti do tega ženina ljubezen?

— Biti ljubljeno! — je odgovorila Lucie, — Mar je to kaj vredno?

Markiz jo je začudeno pogledal in vzkliknil: — Vi zaničujete ljubezen! Mar vas nihče ne ljubi?

— Ljubi! — je odgovorila. — Vse ženske so ljubljene, toda malo je takih, ki jih ljubezen o-srečuje.

— Ali bi smel vedeti, kakšno je vaše nazira-nje o tem?

— To se pravi, da zahtevate od mene, naj vam izdam svoje načrte, — mu je odvrnila Lu-cie.

— V moji starosti se vam ni treba bati, da bi to zlorabil.

— Če ne zase, pa za druge, — je odgovorila hitro. — Saj lahko dajete nasvete.

Markiz je pomislil sam pri sebi: Vse moje skrivne misli pozna. Uganila je mojo taktiko in odkrite besede ne spravim iz nje. Najbrž se ni skrivaj posmehuje že ves čas. Treba je v prvi vrsti zavarovati grofco pred vsako možnostjo sumničenja, da je indiskretna.

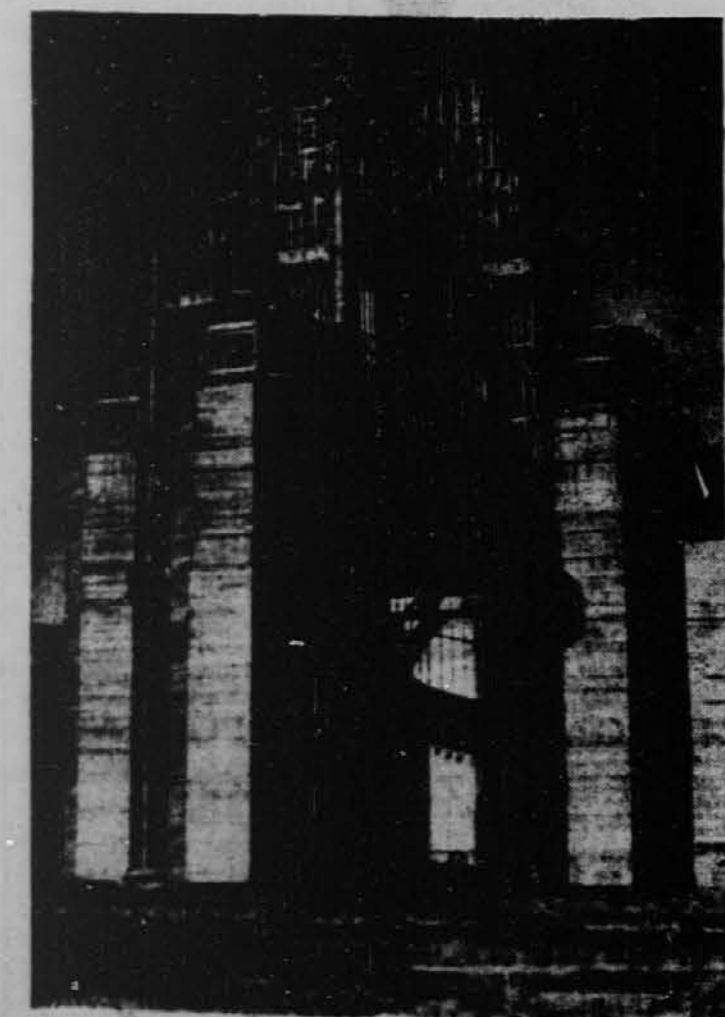
— Gotovo se vam zdi čudno, da vam govorim o svoji teoriji, o zakonski zvezi, jaz, ki sem o-stal samec.

— Zelo dobro ste storili, da se niste dali pre-lepiti dozdevnim koristim in da ste pravočasno poznali senčne strani zakonskega življenja.

Ne verjamem, da bi bil na svetu za žensko u-godnejši položaj in za moškega neugodnejši od zakonskega stanu. Zakon je žrtev za ene in bla-goslov za druge.

(Dalje prihodnjic.)

RAZSTAVA V SAN FRANCISCO

Eden izmed dveh velikih stolpov, ki jih grade na "Treasury Island" v zalivu San Franciscu, kjer bo prihodnje leto Golden Gate mednarodna razstava.

KARL MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:

Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:

Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kak sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:

Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:

Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

VSEBINA:

Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golob-njaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:

Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Ne-varnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:

Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Preklestvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanci in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komancih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Konč-no. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

29

Mrtvaško opravilo je običajno poteklo: za ljudi, ki so izgubili kaj draga, pretrpljivo, za druge več ali manj mučno. Baronica Seebach in Inga sta pod svojim žalnim pajčolanom bridko jokale. Anita svoje pristne solze skriva v robee. Gunnar je zelo blede in resen, toda navidezno miren. Kurt stoji čemerne obraza in izgleda truden. Sinoči si je v tišini svoje sobe nalil veliko vina, da je spal kot krt ter je imel pri pogrebu poštenega mračka. Dokler je bilo truplo v aiši, se je Kurt počutil nesvobodnega in potrtega. Upal pa je, da bo sedaj vse boljše, ko bo enkrat pogreb končan. Ako pa ne bo nič drugega, se bo pa vrnil v Berlin. Sedaj more tam živeti v najboljših hotelih, se more opajati na vseh razveseljevanjih in živeti, kot se mu je vedno zdelo idealno, brez dela, brez dolžnosti in v življanju in sicer ne v najplemenitejšem življanju.

Ko je pogreb končan, se vsi peljejo na Lindeck. Pogrebi so se že poslovili v Kolnu. Bili so tedaj takorekoč sami med seboj.

Gunnar je določil, da bo oporoka odprta ob treh popoldne. Tako imajo še čas jesti in se odpočiti.

Anita pa pregleduje pisma, ki so jih poslale prošilke za mesto vzgojiteljice in je zaradi tega šla v svojo sobo. Kmalu leži pred njo mnogo pisem, izrezkov iz časopisov in fotografij. Nič pa ne kaže tega, kar je iskala. Ali so bili suhi, košeni obrazi, ali pa moderni ženski svet predstavljajoče prošilke. Nikjer pa ni Anita našla, kar je iskala, mladega, razumnega doslednega obraza z gorkim smehom.

Pregledala je že nad polovico prošelj, ko ji pride v roke prošnja Hermine Hellerjeve. In ko zagleda njene smejoče se, živahne oči ter mirni živahni obraz s porednim nasmehom, tedaj se sama pri sebi sladko zasmeje.

"To je prava!" pravi pri sebi ter z velikim zanimanjem bere prepis izpričevala in prošnje, ki je ni prevečala lastna hvala, temveč je v jedrnatih besedah popisovala potem življenja, v katerem je bilo mnogo skrbi in bojev, ki pa je tudi jasno kazala pogum in zaupanje v Boga.

Anita dvakrat prebere to pismo, nato dolgo gleda njen obraz, in njene žive oči in se zadovoljno oddalme.

Da, ta je prav gotovo prava. Pri njej se bosta otroka rada učila in ju prav gotovo ne bo mučila, — si pravi.

Vestno pregleda še tudi druge prošnje, pa ne najde nič primerne.

Prošnjo Hermine Hellerjeve in njeno sliko shrani na posebnem prostoru, druge pa zloži skupaj. Gunnarja je hotela naprositi, da na vse prošnje odgovori ter vrne fotografije z nekaterimi prijaznimi in zaljubljenimi besedami. Ko vidi, da ima še nekaj časa, se odloči, da na prošnjo Hermine Hellerjeve odgovori, pa vendar si pravi, da je boljše, ako Ingi saj pokaže fotografijo. In tako gre v sobo k svoji polsestri.

Inga se je ravno lišpala za otvoritev oporoke, kolikor je bilo pač mogoče pri žalni obleki. V svoj lep, toda brezbrilni obraz se je zatopila, da se nekoliko nejevoljno ozre k Aniti.

"O, ti si tukaj, Anita? Kaj pa hočeš?"

"Oprostite, če te motim, toda ravnokar sem pregledala prošnje, ki so prišle na oglas, katerega je objavil Ister Manfred. Med pomembnimi pa sem našla samo eno, ki bi mogla priti v poštev, toda predno odgovorim, ti hočem pokazati sliko mlade dame."

In Anita drži Hermine fotografijo pred Inge oči. Inga raven barva svoje brezbarvne obrvi in samo od strani pogleda fotografijo.

"Hm! Malo vesela izgleda in je še precej mlada."

"To ni nikaka napaka, Inga. Otroka potrebujeta veselje in prošilka ima izvrstno izpričevalo."

"Dobro tedaj, ako bo sposobna, bo meni prav. Toda prosim, da me več ne motiš, drugače ne bom gotova. Ali se tebi ni tudi treba preobčuti?"

"Jaz sem gotova; ostanem takna, kot sem."

"Dobro, dobro. Torej, če misliš, pa vzemi to gospodično — kako se že piše?"

Hermine Heller."

"To ime si je lahko zapomniti. Srčna hvala za tvoj trud, Anita."

"Prosim, Inga, to rada storim."

S tem je bila zadeva za gospo Ingo rešena, ko bi ji morala biti mnogo važnejša kot pa naznanje njenih obrvi.

Anita takoj piše Hermine Hellerji in ji sporoči, da je izbirala padla na njo in da pridejo, ako ji je prav, čez dva dni v avtomobilom na koblenško postajo. Ako pa želi še imeti nekaj več časa in se vrniti v Hannover, naj telefonira na grad Lindeck in naj pokliče baroneso Anito Seebachovo.

Anita je bila namreč mnenja, da je potrebno, da vzgojiteljico čimprej dobi, ker je to smatrala za najboljšo sredstvo, da odtegne otroka od Helenine nemilosti.

Anita se zavzame, da gre čez dva dni sama v Koblenz po gospodično Heller. Med potom ji bo mogla dati vsa natančna pojasnila.

Pismo takoj odda in je bilo proti večeru odnešeno.

Potem pa je bil čas, da je šla doli v pisarno strica Manfreda.

France je ravnatelj Lundström na njegovo vprašanje, zakaj je Hallerstedtova pisarna zaprta, odgovoril, da je tako ukazala baronica Seebach in dalje poroča, kako se je vse to zgodilo in da je oddal ključne blaginju.

Gunnar je smatral to za dobro in pravilno, toda France mu ni prav ničesar omenil o svojem sumničenju glede zaprtih oči svojega gospodarja in o vsem drugem, kar se mu je zdelo sumljivo.

Točno ob treh je Gunnar od blaginjnika zahteval ključ in ko so mu bili vročeni, so stali vsi, ki so bili povabljeni k otvoritvi oporoke, na širokem hodniku pred pisarno. Blaginjnik izroči Gunnarju ključ od pisarne in Gunnar odklene vrata. Vsi svečano stopijo v sobo, v kateri je, kot so vsi vedeli, umrl Manfred Hallerstedt. Sluge so naglo prinesli stole, na katere so vsi naglo posedli.

(Dolgo mračno...)

POGODBA JE PODPISANA

Predsednik United States Steel korporacije B. F. Fairless in predsednik odbora za organizacijo jeklarjev, Philip Murray (sedeča) si čestitata, ko je bila podpisana nova pogodba med delavci in delodajalci. Pogodba bo veljavna leto dni.

Pridelovanje svile

Svilo pridelujejo navadno v tem tudi razpošljivo gojilec, ki južnih krajev, kjer se gosienca sviloprejk lepo razvija. Pred kakimi 90 leti so jo hoteli uvesti tudi na Nemškem, kjer pa se to ni obneslo. Sedaj pa, ko se hoče Nemčija dočeti osamosvojitvi od znanjega trga, se je lotila tega vprašanja znova ter hoče uvesti tudi nemško sviloprejšstvo. V Celnu so ustanovili samostojen zavod, ki je osrednji zavod za to panogo, gospodarstva. Od tukaj bodo po strogo znanstvenih vidikih vodili sviloprejšstvo po vsej Nemčiji. Nemški listi to novo in pravo tako-le popisujejo:

V majhnem prostoru so tukaj zbrane gosienice po velikosti. Na tisoče jih je tukaj. Nekatero so prav majekne, komaj nekaj milimetrov velike so, največje pa so že do 10 centimetrov dolge. Leže nepremično na travnozelenih blazinah iz listja. Če jih natančneje pogledaš, boš videl, da zgoraj čeljusti teh živali neprenehoma deluje ter grize murve ne liste, na katerih leži. Gosienca se tako nažre, da je kar napuhnjena. Preden se zabubi, štirikrat počli. Med tem, ko se to dogaja, vsakokrat zaspi, narkotizirane z nje kožo, pod katero se je naredila že druga.

Ta požerih toliko požre, da se v 35 do 40 dneh njegova prvotna teža za 8000-krat poveča. — Sedaj je dovolj pripravljena, da se zabubi. V dveh dneh se gosienca zavije v nekako hišico, ki je 3 cm dolga in pol centimetra široka in ki je na zunanjo podobna bobu. To se imenuje svileni kokon. Gojilec pozneje ta kokon razdere, to se pravi, da odstrani svileni tkivo ter pri tej priliki lahko razvozlja do 3000 metrov dolgo svileni nitko. To je ha-je iznašla že kitajska cesarica Si Ling Hi leta 2600 pred Kristusovim rojstvom.

Čez dva ali tri tedne zapusti ta kokon metulj, ki pa živi le tako dolgo, da preskrbi zarod, nakar pogine. V tem nemškem zavodu v Celnu natančno preiskujejo in opazujejo življenje metuljev. V preluknjani skatlici imajo spravljen po en par. Samo 4 ure sta notri. Samica znese 500 jajčec, nakar takoj pogine, samec pa pogine kmalu za njo. Obe živali natančno preiščejo, ali ni v njih bilo kakega bacila nalezljive bolezni. Natančne preiskave so namreč dognale, da sviloprejkne močne trpe zaradi svojih kužnih bolezni. Zato jajčeca, ki so od bolnih metuljev takoj odstranijo in uničijo. Le od zdravih jih ohranijo ter jih po-

mužakova prsa. Konica se je zarila globoko v truplo ter ob-čutila ob hrbtenici. Možak se je sesedel in se pri tem najbrž nehoti zagrabil za glavo. Sam sebi prepuščen je umrl tam in običal do današnjega dne.

C. Beyroni, ravnatelj predzgodovinskega muzeja v Eyziesu pravi, da je to okostje naj-lepša najdba, ki je bila kdaj izkopana na francoskih tleh. Sicer pa je francoska provinca Perigord polna zanimivih izkopavin iz predzgodovinske dobe. Tam so namreč že izkopali mnogo okostnjakov, predzgodovinskih okraskov in v votlinah mnogo stenskih slikarj.

NARKOTIZIRANI PRAŠIČI.

Prašičji tatovi dobro vedo, da je treba biti jako previden, kadar kdo gre v tuj svinjak ponoči svinje krast. Če je tat količkaj nepreviden, razburi svinje v svinjaku, nakar se začne tak ropot, ki gotovo prežene še tako korajžnega tatar. To so dobro vedeli tudi svinjski tatovi, ki so te dni vleteli v svinjak nekega kmetu v kraju Rennes v Bretanji na Francoskem.

Prav po film so odprli vrata v svinjak. Odprli so jih pa le toliko, da je skozi špranjo v vratih mogel vtakniti odmaše-

no steklenico, v kateri je bil shranjen kloroform. Ko je steklenica zdrčala v hlevu na tla, so vrata spet tiho zaprla. Tako je minilo nekaj minut, ko so tatovi zunaj svinjaka mirno čakali, kdaj bodo svinje od kloroforma dovolj omamljene, da bodo trdno zaspale. Nato so si tatovi previdno nadelili plinske klinker ter stopili v svinjak. Nič se ni ganilo v hlevu. Zivali so trdno spale. Živali za-živaljo so naložili na nosilnico menda vrnili kmetu.

V JUGOSLAVIJO

SAMO 7 DNI

če potujete na eks-presnih parnikih:

BREMEN • EUROPA

Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven
zajamci udobno potovanje do Ljubljane

Ali potujete s poljudnimi ekspres. parniki:

COLUMBUS

HANSA • DEUTSCHLAND

HAMBURG • NEW YORK

Izberne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga

Strokovnjaki nasveti glede vizirje za priseljenec in obiskovalce.

Za popolnoma vprašajte lokalnega agenta ali

37 Broadway New York, N. Y.

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

Ne zamudite!

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEBAR

1938

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VRÉDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.